

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
НАН УКРАЇНИ**

**МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ
ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

ГРУДЕНЬ 2016 р.

Харків, 2016

Зміст

1. Нормативно-правові акти, які прийняті у грудні 2016 р.	4
2. Практика дерегулювання економіки України	10
3. Перспективне законодавство	12
4. Оцінка якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів	15

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проектів НДЦ ІПР НАН України в сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований з січня 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін в законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні в сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

1) реєстраційна система; 2) адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування; 3) податкова політика та адміністрування податків; 4) зовнішньоекономічна діяльність; 5) бюджетна система та міжбюджетні відносини; 6) контрольньо-перевірочна діяльність; 7) банківська діяльність; 8) публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає 5 основних розділів: 1) нормативно-правові акти, прийняті у відповідному місяці; 2) нормативно-правові акти, які були прийняті раніше, але набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах (статистична інформація та аналіз тенденцій), результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо); 4) оцінку якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, які були розроблені регуляторними органами в поточному місяці; 5) аналіз законопроектів, які можуть мати суттєвий вплив на суб'єктів господарювання.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ БУЛИ ПРИЙНЯТІ У ГРУДНІ 2016 р.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2017 рік» від 28 грудня 2016 р. № 1009

Коментар: Постановою змінено перелік товарів експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, на 2017 рік затверджено, що:

Ліцензуванню підлягають

перелік товарів, що можуть містити озоноруйнівні речовини, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню (крім товарів, що перевозяться у контейнерах з особистим майном);

перелік товарів, імпорт яких з Республіки Македонія підлягає ліцензуванню в рамках тарифної квоти відповідно до положень Угоди про вільну торгівлю між Республікою Македонія та Україною від 18 січня 2001 р.;

перелік товарів (озоноруйнівних речовин), експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню

обсяги квот товарів, експорт яких підлягає ліцензуванню

Порівняно із 2016 роком, перелік скорочено на 2 позиції: експорт газу природного та експорт антрациту не будуть підлягати ліцензуванню.

Невикористані у 2016 році суб'єктами підприємницької діяльності ліцензії на експорт та імпорт товарів, визначених у постанові КМУ від 30.12.2015 р. № 1176, дійсні до 1 березня 2017 р., якщо інше не передбачено відповідними міжнародними договорами України.

Таким чином, на 2017 рік затверджено найкоротший перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, що має сприяти розвитку експортно-імпортової діяльності, через спрощення умов її ведення. Одночасно з цим існує ризик “вимивання” з внутрішнього ринку антрациту та збільшення вартості металургійної продукції, а також можливість “гзловживань на ринку природного газу.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 28 грудня 2016 р. № 1035

Коментар: Постановою змінено умови здійснення експорту металобрухту.

Внесено наступні законодавчі зміни:

Документ, в який внесено зміни	Внесені зміни	Наслідки
Постанова КМУ «Про порядок розрахунку вартості експортованих брухту легованих чорних металів, брухту кольорових металів та напівфабрикатів з їх використанням і внесення змін до Порядку реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення експортних операцій з металобрухтом» від 28 травня 2008 р. №500	Виключено слова «і внесення змін до Порядку реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення експортних операцій з металобрухтом».	Скасовано інститут реєстрації контрактів на експорт металобрухту
Закон України «Про ставки вивізного (експортного) мита на брухт легованих чорних металів, брухт кольорових металів та напівфабрикати з їх використанням» від 13.12.2006 , №441-V	Змінами зазначено, що рішення стосовно задекларованої митної вартості брухту легованих чорних металів та брухту кольорових металів, передбачених ст. 1 Закону, буде прийматися митним органом без урахування інформації, зазначеної у картці реєстрації-обліку зовнішньоекономічного договору (контракту) на експорт таких товарів.	Для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності зменшено кількість дозвільних документів, які мають надаватися до митного оформлення експорту товару.

Таким чином, прийняті зміни мають сприяти лібералізації зовнішньоекономічної діяльності. Скасування обов'язкової процедури реєстрації - має поліпшити бізнес-клімат в країні та знизити виникнення корупційних ризиків в даній сфері. Останній напрямок реалізований и в затвердженому новому порядку встановлення митної вартості лома, хоча тут існує ризик зловживань з боку митних органів.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил користування приміщеннями житлових будинків і гуртожитків» від 28 грудня 2016 р. № 1024

Коментар: Постановою спрощено Правила користування окремим видами приміщень, а саме:

Власникам житла або наймачам гуртожитків, за погодженням з власником, при виконанні робіт з переобладнання та перепланування, які не передбачають втручання в несучі конструкції або інженерні системи загального користування, не потрібно отримувати дозвільних документів. Після завершення зазначених робіт введення об'єкта в експлуатацію також не потребується.

Внесені зміни спрощують процедури перепланування та переобладнання житла для окремих суб'єктів, шляхом скасування необхідності отримання дозвільних документів, завдяки чому зменшуються витрати часу суб'єктів та можливість виникнення корупційних ризиків під час процедури отримання. В той же час, через зменшення контролю виникає ризик створення небезпечних умов для життя в процесі та після перепланування житла, що потребує ефективного контролю

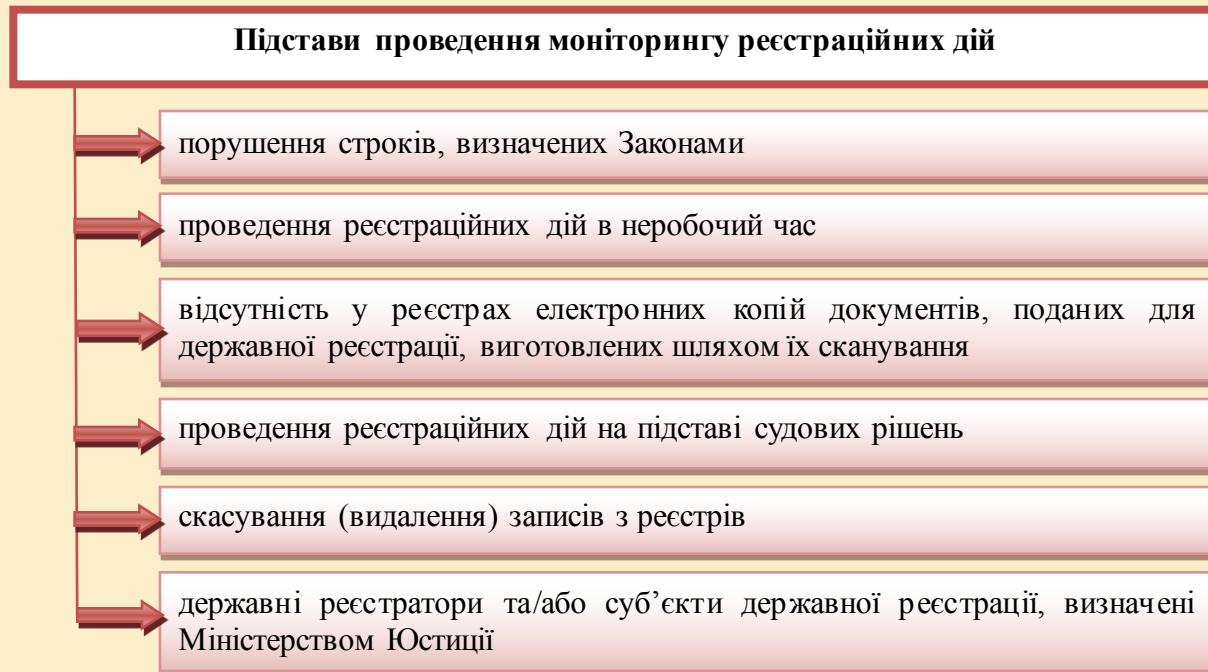
1.4. Державний нагляд та контроль

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення контролю у сфері державної реєстрації» від 21 грудня 2016 р. № 990

Коментар: Постановою затверджено новий Порядок у сфері державної реєстрації.

Відповідно до Порядку, Міністерство юстиції здійснюватиме контроль за діяльністю суб'єктів державної реєстрації та державних реєстраторів не тільки при розгляді скарг на рішення, дії або бездіяльність у сфері державної реєстрації, а й шляхом постійного моніторингу реєстраційних дій в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Прийнятий Порядок визначає підстави проведення такого моніторингу реєстраційних дій:

Виявлення в процесі моніторингу порушень порядку державної реєстрації є підставою для проведення Міністерством юстиції камеральної перевірки державних реєстраторів та/або суб'єктів державної реєстрації.

Крім того, документом передбачено складання протоколу про адміністративне правопорушення, у разі виявлення за результатами моніторингу реєстраційних дій фактів неподання юридичною особою державному реєстратору інформації про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи.

Таким чином, належне виконання Міністерством юстиції вимог Постанови, дасть змогу посилити контроль за діяльністю суб'єктів державної реєстрації та державних реєстраторів, зменшити можливі корупційні ризики та покращити якість наданих послуг.

Закон України «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 03 листопада 2016 №1728-VIII

Коментар: Законом введено мораторій на проведення органами державного контролю планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

До 31 грудня 2017 року позапланові заходи державного нагляду здійснюються органами державного нагляду:

Підстави для здійснення заходів державного нагляду

за письмовою заявою суб'єкта господарювання до відповідного органу державного нагляду про здійснення заходу державного контролю за його бажанням

у разі настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання

за рішенням суду

Дія Закону не поширюється на відносини, що виникають під час проведення заходів нагляду (контролю) органом державного регулювання діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, органом, що здійснює державне регулювання ринку цінних паперів, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпеки та окремих показників якості харчових продуктів тощо.

Позаплановий захід державного нагляду на підставі обґрунтованого звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав проводиться органом державного нагляду за погодженням Державної регуляторної служби.

Зміни	Наслідки
Суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду(контролю) для проведення контрольно-наглядових заходів, якщо їм не пред'явлено погодження ДРС.	Для громадян дана умова, забезпечує можливість захисту своїх прав у разі їх порушення. Одночасно впроваджується механізм захисту бізнесу від необґрунтованих перевірок органами нагляду (контролю).
Продовження мораторію на проведення перевірок підприємців державними контролюючими органами	Послаблення тиску з боку держави на бізнес та скорочення витрат часу суб'єктів господарювання на проведення перевірок Через зменшення контролю зберігається ризик зниження якості продукції, робит та послуг.

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. Підприємцям надано можливість закрити бізнес он-лайн, за допомогою порталу державних послуг IGov. Зараз послуга надається лише в Дніпропетровській області, проте розробниками планується відкрити доступ для всіх регіонів¹.

Зміст послуги полягає в тому, що суб'єкт господарювання, який бажає припинити підприємницьку діяльність, має заповнити на сайті спеціальну форму та отримати відповідь від державного реєстратора. Таким чином, скасовано необхідність відвідувати реєстраційні органи, а отже зменшено можливість корупційних проявів. Після цього, суб'єкт підприємницької діяльності має 10 днів, щоб звернутися до податкової служби. Проте цю частину процедури, також планують перевести в електронний режим.

Можливість закриття бізнесу он-лайн має скоротити витрати часу на черги та корупційні ризики, які виникають під час контакту суб'єкту господарювання з державними органами.

3.2. Розпочав роботу Центральний офіс реформ (ЦОР)². До його складу входитимуть 24 економічно незалежні відділення (РЦ) – для кожної з областей. Ці центри розвитку місцевого самоврядування координуватимуть впровадження реформи на регіональному рівні.

Відкриття Центрального офісу стало можливим завдяки реалізації Програми U-LEAD (з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку), що фінансується ЄС та окремо Німеччиною, Швецією, Данією і Польщею. Мета програми – підтримка Уряду України у впровадженні реформи децентралізації. Це передбачає надання експертних консультацій Міністерства регіонального розвитку з питань створення Центрального офісу реформ (ЦОР) та новоутворених «Центрів розвитку місцевого самоврядування» (Регіональних центрів, РЦ).

У Центральному офісі реформ буде проводитися моніторинг реформ щодо впровадження проектів, фінансових успіхів, реалізації послуг на рівні місцевого самоврядування.

[1] Бізнес в Україні можна буде закрити онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtkr.ua/state/entrepreneurship/41709>

[2] Розпочав роботу Центральний офіс реформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtkr.ua/state/other/41544>

3.3. З 16 листопада подати документи на погодження проекту землеустрою можна в онлайн-режимі через e.land.gov.ua протягом кількох хвилин³. Раніше погодження відбувалося у два візити до державних органів, а запровадження даного сервісу дає можливість виключити перший візит та залишиться лише необхідність отримати документи після погодження.

За рахунок автоматизації та розподілу документів на виконавця значно пришвидшується прозорість та ефективність процесу розгляду документів від заявника та ухвалення відповідного рішення. Такі нововведення мають зменшити тривалість оформлення та унеможливити виникнення корупційних ризиків, через усунення можливості отримання неправомірної вигоди посадовцями при погодженні землепорядної документації.

Ініціатива реалізується за підтримки проекту «Реформа управління на сході України», що виконується компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Уряду Німеччини.

Таким чином, на сьогодні громадянам та бізнесу доступно вже п'ять електронних послуг у земельній сфері. Раніше було запроваджено надання витягу з Державного земельного кадастру про земельну ділянку, витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку, доступ до інформації про право власності та речові права на земельну ділянку он-лайн та реєстрацію земельної ділянки.

Документи на погодження проекту землеустрою можна подати он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249494273&cat_id=244276429

[3] Документи на погодження проекту землеустрою можна подати он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249494273&cat_id=244276429

4. ПЕРСПЕКТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Дерегулювання в сфері регіонального розвитку та будівництва

У сфері регіонального розвитку та будівництва в плані реалізації політики дерегулювання за листопад 2016р. слід відзначити наступні законодавчі акти.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення галузі поховання» від 27.12.2016

Загальна спрямованість: дерегуляції підприємницької діяльності в сфері ритуальних послуг.

Цей Закон направлений на вирішення проблемних питань, пов'язаних з похованням, - таких як нестача місць для поховання в зв'язку з обмеженістю земельних ресурсів; можливістю обрати виконавця послуг з поховання померлого – ритуальну службу або інших суб'єктів господарської діяльності, але лише серед тих, що уклали відповідний договір з ритуальною службою; створення конкурентного середовища серед для суб'єктів господарювання різних форм власності, оскільки ритуальна служба, що також є суб'єктом господарювання, обмежує права інших суб'єктів господарювання та частково монополізує ринок послуг; визначення чіткого переліку ритуальних послуг і вимог до регламенту їх надання та якості; врегулювання відносин, пов'язаних з доставкою тіл померлих до місць їх зберігання та оплати цієї послуги; підвищення кваліфікації персоналу, задіяного на ринку ритуальних послуг, що забезпечило б надання якісних ритуальних послуг; наявність протиправних схем розголошення інформації про померлих працівниками міліції, закладів охорони здоров'я та реєстрації померлих надавачам ритуальних послуг; споживач не має інформації щодо повного переліку надавачів ритуальних послуг та цін на ці послуги, що часто призводить до того, що він змушений замовляти неякісні послуги за завищеними цінами тощо.

Цілі державного регулювання

створення здорового конкурентного середовища у сфері поховання та похоронної справи;
розвитку такого виду поховання, як кремація, у відповідності до європейського досвіду; забезпечення можливості отримати якісні ритуальні послуги за економічно обґрунтованими цінами

Мета законопроекту

дерегуляція підприємницької діяльності в сфері ритуальних послуг

Переваги

стимулювання органів місцевого самоврядування створювати рівні умови конкурентоздатності для суб'єктів господарювання різних форм власності у сфері ритуального обслуговування;
отримання якісних ритуальних послуг за економічно обґрунтованими цінами їх споживачем;
економія земельних ресурсів територіальних громад, необхідних для життєдіяльності населення;
доступність ритуальних послуг для населення

Ризики

виникнення додаткових витрат пов'язаних з інвестуванням для будівництва крематоріїв та похоронних домів на кладовищах;
можливе збільшення витрат на адміністрування сфери ритуального обслуговування

Отже, прийняття законопроекту дозволить врегулювати відносини між комунальними підприємствами та суб'єктами господарювання приватної форми власності у сфері ритуальних послуг та створити здорові конкурентні відносини на ринку цієї послуги.

Дерегулювання в сфері аграрної політики та продовольства України

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про Державний земельний кадастр" (щодо розширення переліку осіб, які здійснюють внесення відомостей до Державного земельного кадастру та надання відповідної інформації з нього)» від 06.12.2016 р.

Загальна спрямованість: покращення умов надання такої адміністративної послуги, як здійснення державної реєстрації земельної ділянки, шляхом децентралізації повноважень у сфері ведення Державного земельного кадастру, що дасть змогу Україні підвищити позицію у рейтингу Світового банку "Ведення бізнесу".

забезпечення децентралізації повноважень у сфері ведення Державного земельного кадастру, запровадження удосконаленого механізму надання адміністративних послуг у частині здійснення державної реєстрації земельної ділянки сертифікованими інженерами-землевпорядниками в електронній (цифровій) формі із застосуванням веб-технологій, з використанням особистого електронного цифрового підпису, скорочення терміну здійснення державної реєстрації земельної ділянки до 7 днів.

Отже, прийняття даного законопроекту дозволить врахувати розвиток інформаційних технологій, поширення нових можливостей електронного урядування, та створить сприятливі передумови для здійснення адміністративних процедур зі значно меншими витратами часу.

5. ОЦІНКА ПРОВЕДЕННЯ АРВ ПРОЕКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ

З метою оцінювання якості роботи регуляторних органів у сфері проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, на основі методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308) було розроблено методичний підхід. Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, Додатків 2,3,4 до Методики (в редакції постанови КМУ від 15.03.2016 № 308), кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Таким чином, для оцінки кількісної складової можна виділити наступні складові:

1. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
2. Визначення очікуваних результатів прийняття акта з розрахунком витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування
3. Визначення показників результативності акта

$$K_k = K_{fk}/K_{kz}, \text{ де} \quad (1)$$

K_k - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

K_{fk} - кількість фактично оцінених кількісних показників

K_{kz} - загальна сума кількісних показників

$$K_{kz} = K_{\text{сум}} - K_{\text{кх}}$$

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній). **K_{кх}** - кількість показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній).

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який дорівнює:

$$K_o = K_{ko}/K_{ok}, \text{ де} \quad (2)$$

K_o - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

K_{ko} - кількість показників оцінених описовим способом

K_{ok} - загальна сума оцінених кількісних показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити такі критерії як:

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання
2. Визначення цілей державного регулювання
3. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
4. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми
5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта
6. Обґрунтування запропонованого строку дії акта
7. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Відповідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

$$\text{Кяк} = \text{Коя} / \text{Кяз}, \text{ де} \quad (3)$$

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

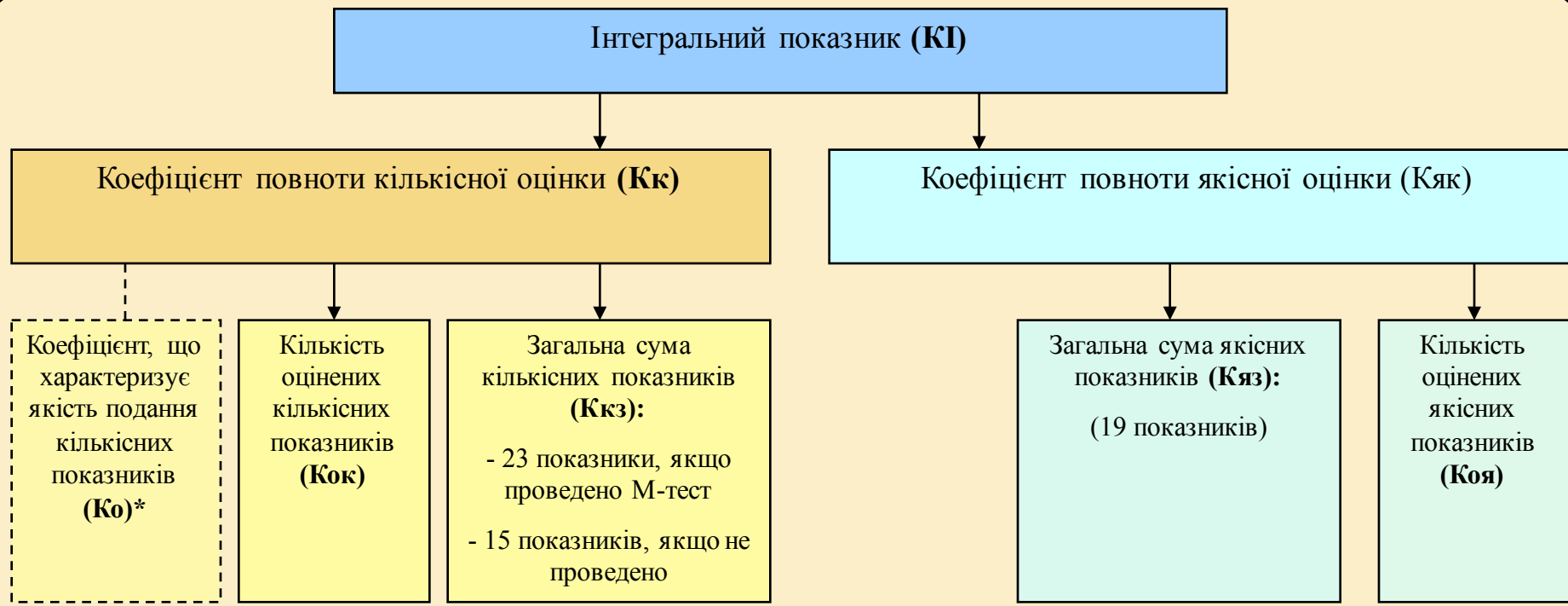
Коя - кількість оцінених якісних показників

Кяз - загальна кількість якісних показників

$$\text{Кяз} = \text{Ксум} - \text{Кях}$$

Загальна сума якісних показників (Ксум) дорівнює 19. Кях - кількість якісних показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові (рис.1).

• Коефіцієнт, що характеризує якість подання кількісних показників є складовою частиною коефіцієнту повноти кількісної оцінки, проте не використовується при розрахунку інтегрального показника.

• $KI = (Kяк + Kк) / 2$, де

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

Кк - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Для проведення оцінки було введено наступні позначення: «+» - оцінка проведена; «-» - оцінка не проведена, «o» - оцінка проведена описовим способом, «x» - проведення оцінки не передбачено, «№*» - проект регуляторного акту має дерегулятивний характер.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за грудень 2016 р.

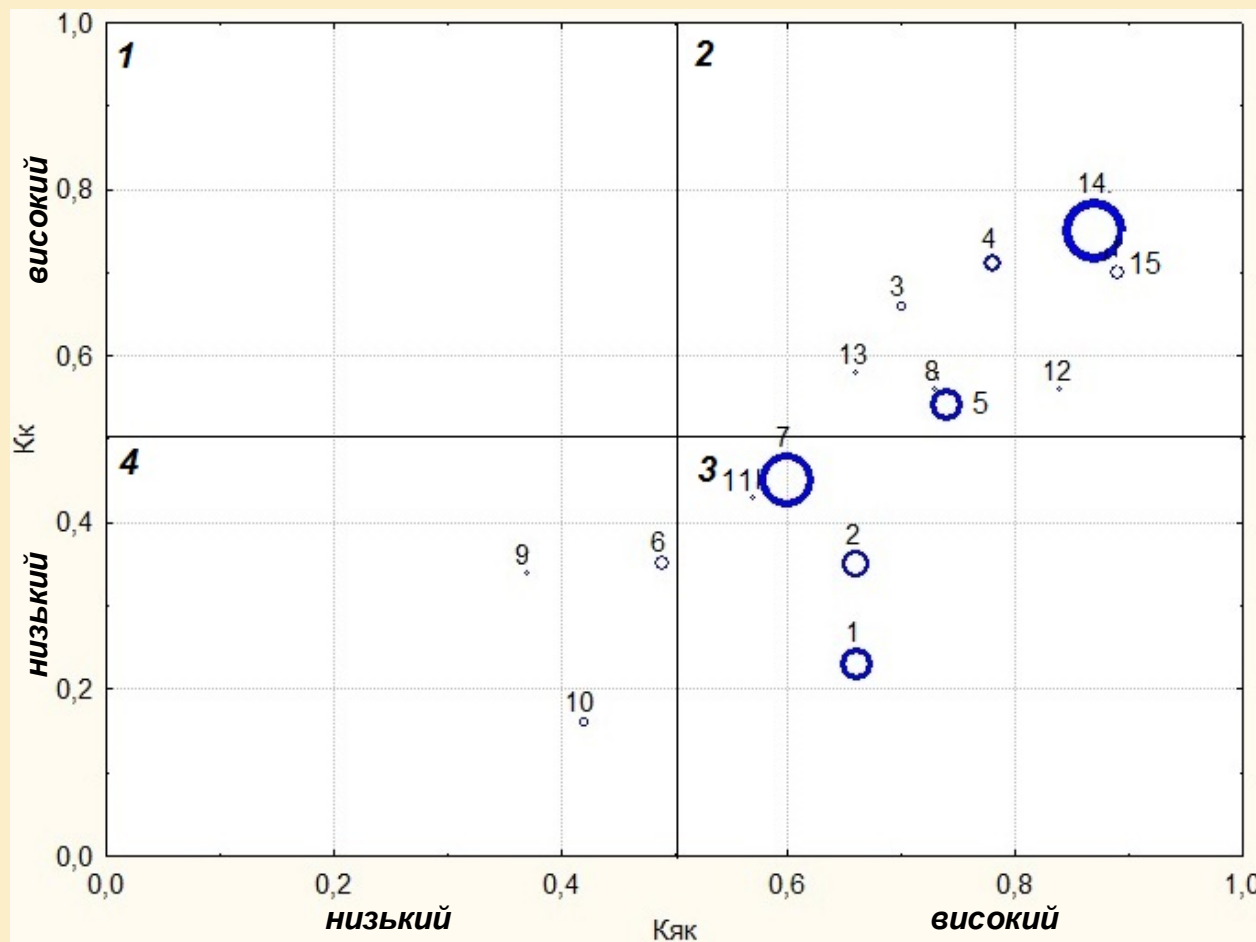
№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	Міністерство фінансів України	7 (1 АРВ відсутній)	0,66	0,23	0,18	0,44	9
2	Міністерство економічного розвитку і торгівлі	6	0,66	0,35	0,08	0,5	8
3	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	2	0,7	0,66	0,38	0,68	5
4	Міністерство екології та природних ресурсів	4	0,78	0,71	0,43	0,74	3
5	Міністерство регіонального розвитку та будівництва	7	0,74	0,54	0,29	0,64	6
6	Міністерство інфраструктури України	3	0,49	0,35	0,28	0,42	10
7	Міністерство аграрної політики	12	0,6	0,45	0,31	0,5	8
8	Міністерство оборони України	1	0,73	0,56	0,51	0,64	6

*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному центральному органу виконавчої влади (далі – ЦОВВ)

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за грудень 2016 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	К _{як}	К _к	К _о	К _і	Рейтинг
Служби та інспекції							
9	Державна авіаційна служба	1	0,37	0,34	0,3	0,35	11
10	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	2 (1 АРВ відсутній)	0,42	0,16	0,13	0,29	12
11	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	1	0,57	0,43	0,23	0,5	8
Фонди, комітети, комісії							
12	Антимонопольний комітет України	1	0,84	0,56	0,13	0,7	4
13	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	1	0,66	0,58	0,22	0,62	7
14	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	14	0,87	0,75	0,46	0,81	1
15	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	3	0,89	0,7	0,22	0,8	2

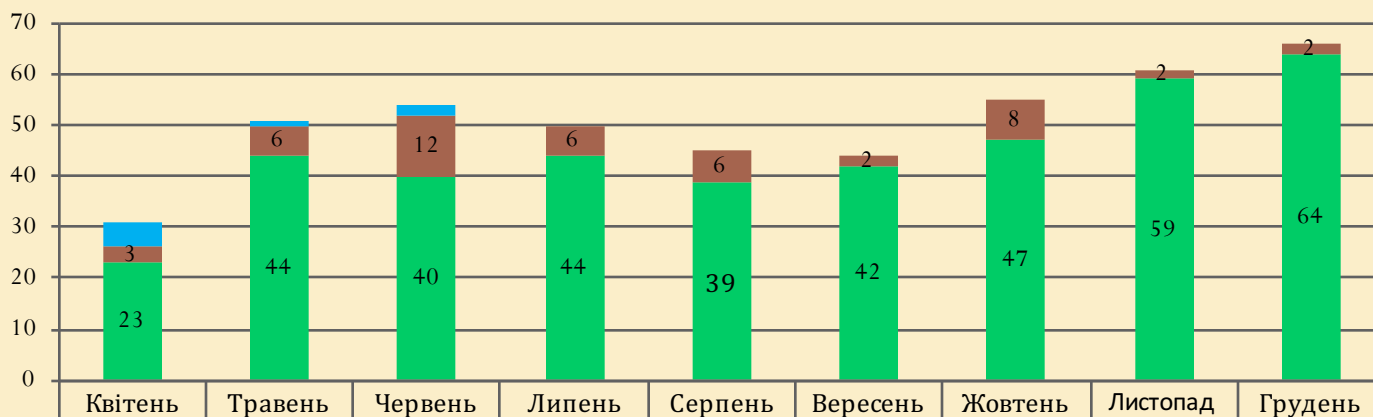
Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю розподілу державних органів за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок та кількості розроблених проектів регуляторних актів. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк.

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 19,20

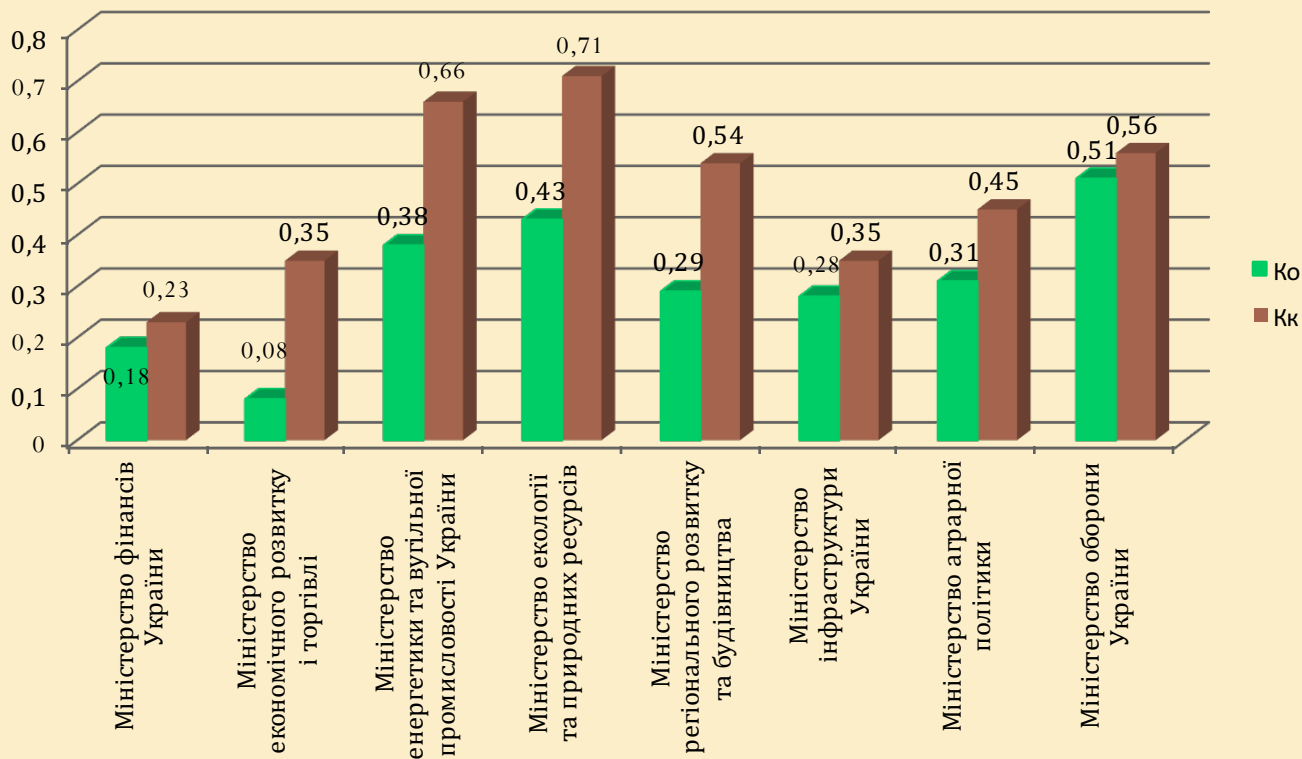
Згідно до матриці, половина усіх ЦОВВ (8 з 15) потрапили до 2 квадранту, який є найкращим з точки зору аналізу, оскільки має найбільші значення Кк та Кяк. Ще 4 регуляторних органи увійшли до 3 квадранту, що свідчить про наявність високої якісної оцінки та досить низькі кількісні показники (від 0,23 до 0,45). Найгіршим у матриці є 4 квадрант, у якому обидва Кк та Кя є низькими. До нього увійшли Міністерство інфраструктури України, Державна авіаційна служба та Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України. Якщо в першому та другому ЦОВВ це обґрунтовано відсутністю аналізу більшості складових АРВ, то третьому значення Кк та Кяк наближені до середніх (0,42 та 0,48), проте відсутній АРВ до 1 НПА, що негативно позначилось на середніх значеннях коефіцієнтів.

У грудні розроблено 64 проекти нормативно-правових актів, що на 8% більше, ніж у листопаді. Всі АРВ розроблені за новою методикою, проте до 2 проектів АРВ відсутній або з'явився на офіційних сайтах пізніше, ніж сам проект, що є порушенням норм ст. 9 Закону України № 1160 в частині обов'язковості оприлюднення проекту нормативно-правового акта разом з АРВ до нього. Загалом, в останні три місяці спостерігається тенденція до збільшення норматворчої активності регуляторних органів, що може бути пов'язаним з необхідністю виконання річного плану розробки нормативно-правових актів, проте якість АРВ – погіршилась.

	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
■ За старою методикою	5	1	2	0	0	0	0	0	0
■ АРВ відсутні	3	6	12	6	6	2	8	2	2
■ Кількість розроблених проектів	23	44	40	44	39	42	47	59	64

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки

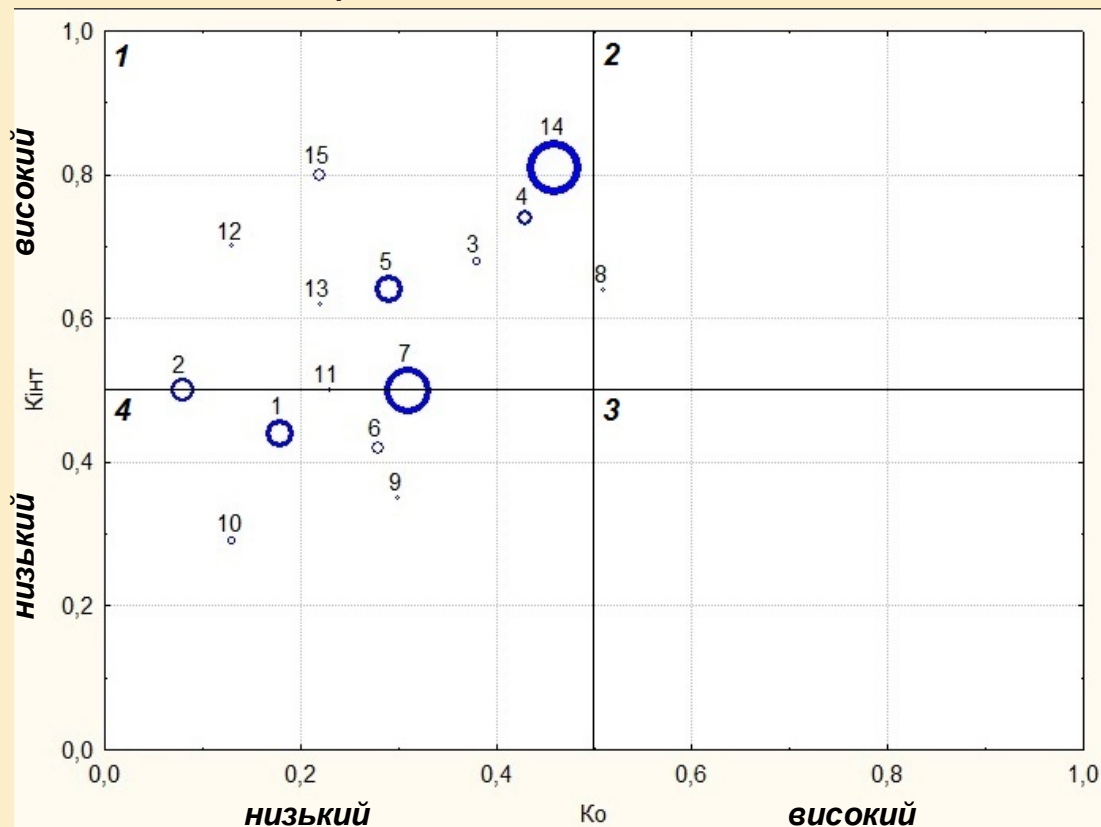
Найкращі показники коефіцієнту повноти кількісної оцінки в Міністерства екології та природних ресурсів, яке потрапило до групи з високим рівнем ($0,71 < Kk \leq 1$). Крім того, високі показники продемонстрували Міністерство енергетики та вугільної промисловості, Міністерство оборони та Міністерство регіонального розвитку та будівництва (де більшість кількісних показників також мають числові характеристики). Найгірші результати має Міністерство фінансів України, що пов'язано з відсутністю розрахунків більшості кількісних показників.

Згідно до даних таблиці (слайд 19, 20), показники коефіцієнтів повноти кількісної оцінки та описового заміщення в групі державних служб та інспекцій є досить низькими, що пов'язано з відсутністю числового/текстового опису більшості кількісних показників. В групі фондів, комітетів та комісій, всі значення K_k є вище середнього (0,56-0,75). Натомість, значення K_o , в 3 ЦОВВ є низькими (0,13-0,22), що є доказом наявності кількісних показників в АРВ, та якісного проведення кількісного аналізу. Винятком є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, в якій значення $K_o=0,46$.

Для того, щоб зробити висновки про якість проведення кількісної оцінки, та визначити частку коефіцієнту описового заміщення кількісних показників в інтегральному, побудовано матрицю розподілу ЦОВВ за K_o та K_{int} (слайд 25). Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення $K_{як}$ і K_k .

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що більшість регуляторних органів продемонстрували високі показники, Кінт, що свідчить про високу якість розроблених АРВ (тобто високі значення Кяк та Кк). Виключеннями стали Міністерство інфраструктури України, Державна авіаційна служба та Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України та Міністерство фінансів України. Проте в останнього, показник Кінт все одно є досить високим (0,44). Натомість як у Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, значення інтегрального показника складає 0,29, що є результатом відсутності більшості складових Кяк та Кк в АРВ.

В той же час, показники Ко, в більшості проектів, є не високими (0,08-0,38), що є позитивним та свідчить про наявність числової оцінки в більшості кількісних показників.

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України**

під керівництвом:

заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:

зав. сектором, старшого наукового співробітника, к.е.н., доцента **О.Ю. Іванової**

старшого наукового співробітника, д.е.н., доцента **В.Ф. Тищенко**

викладача кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н. **Ю.М. Малишко**

аспірантів: **А. О. Удовенко, Г.С. Севостьянової**